

Na temelju članka 58. stavka 3. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine br. 73/08 i 90/11) u postupku izmjene Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj 05. listopada 2011. donijelo

PRIJEDLOG ODLUKE

1. Trgovačkom društvu Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Savska cesta 32, određuju se izmjene i dopune Standardne ponude Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa kako slijedi:

1.1.

U članku 1.1. *Predmet, opseg i ograničenja standardne ponude* mijenja se stavak (12) na način da glasi: „Ova Standardna ponuda odnosi se isključivo na pružanje širokopojasnog pristupa korištenjem ADSL i FTTH tehnologije. Ovisno o razvoju xDSL/FTTH tehnologija i primjeni FTTH arhitekture, ova Standardna ponuda bit će primjenjiva i na nove xDSL/FTTH tehnologije i FTTH arhitekture pod uvjetom da navedeno bude testirano unutar mreže T-Com-a, te ova Standardna ponuda na odgovarajući način izmijenjena i obavljena.“

1.2.

U članku 1.2. *Razvoj standardne ponude* mijenja se stavak (8) na način da se briše rečenica koja glasi: „U slučaju odluke nadležnog regulatornog tijela i/ili pravomoćne sudske odluke kojom se mijenjaju odredbe ove Standardne ponude u dijelu uvjeta i cijena za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, T-Com zadržava pravo povući iz primjene ovu Standardnu ponudu u dijelu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije.“

1.3.

U članku 1.8. *Pojmovi i značenja te popis korištenih kratica* potrebno je definirati pojam *blok širokopojasnog pristupa* na sljedeći način:

„**Blok širokopojasnog pristupa** - ukupni skup pojedinačnih pristupa na nacionalnoj razini neovisno o zemljopisnoj lokaciji, pristupnim brzinama te ostalim parametrima istih.“

1.4.

U članku 2. *Opis usluga koje su određene opsegom standardne ponude*, stavku (4) potrebno je brisati dio teksta koji glasi: „...te gdje postoji spektralna usklađenost prijenosnih sustava u paricama u zajedničkom kabelu u pristupnoj mreži.“

1.5.

U članku 2. *Opis usluga koje su određene opsegom standardne ponude*, stavku (10) potrebno je brisati podatkovni VOIP promet iz ove odredbe.

1.6.

U članku 3. *Tehnički uvjeti/arhitektura usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa*, u stavku (1) potrebno je izmijeniti drugu rečenicu na način da se brišu riječi ...“ putem usluge T-Coma“

1.7.

U članku 3. *Tehnički uvjeti/arhitektura usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa*, na kraju stavka (5) potrebno je dodati rečenicu:

„Način i dostupnost odabira operatora koji se prijavljuje za pružanje davanja pristupa Internet putem korištenja korisničkog imena s pripadajućom domenom isključivo ovisi o uvjetima maloprodajne usluge širokopojasnog pristupa internetu Operatora korisnika.“

1.8.

Mijenja se članak 3.4.3. *Prijenos Internet podataka* na način da se briše cijeli tekst članka od riječi: ...“pri čemu izgled domene...“.. do kraja članka.

1.9.

Članak 3.7. *Realizacija usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa za Internet uslugu na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti na način da svjetlovodnu instalaciju u stanu krajnjeg korisnika osigurava HT, dok je točka razgraničenja između T-Coma i Operatora korisnika Ethernet sučelje na ONT uređaju.

1.10.

Članak 3.8. *Posebni virtualni kanal za VoIP uslugu* potrebno je izmijeniti na način da se posebni virtualni kanal za VoIP uslugu može zakupiti kao samostalna usluga putem predmetne standardne ponude.

1.11.

U članku 3.8.3. *Posebni virtualni kanal za VoIP uslugu korištenjem FTTH pristupa (GPON)* potrebno je proširiti karakteristike VoIP VLAN-a na način da prva alineja glasi: „Ograničenje brzine prijenosa od 256 kbit/s odnosno 512 kbit/s u oba smjera.“.

1.12.

Mijenja se članak 3.11. *Izmjene tehničkih parametara* na način da se zadnja rečenicu stavka (2) mijenja tako da glasi: „U svakom slučaju HT je obvezan zadržati jednaku razinu kvalitete usluge koja je postojala prije rekonfiguracije ili razvoja T-Com mreže“.

1.13.

U članku 3.11. *Izmjene tehničkih parametara* briše se stavak (7).

1.14.

Članak 4. *Podrobni uvjeti za postupak sklapanja ugovora o korištenju usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* točka b) mijenja se tako da glasi:

b) da Operator korisnik nema dospjelih i neosporenih dugovanja prema T-Comu za usluge koje su vezane uz predmet ove Standardne ponude, koja dugovanja nisu plaćena u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene.

1.15.

Članak 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa*, mijenja se stavak (9) tako da glasi:

Zahtjev za pojedinačni širokopojsni pristup se podnosi na obrascu T-Coma definiranom u Dodatku 2.B1 i 2.B2 ove Standardne ponude i to elektroničkom dostavom datoteke sa skeniranim zahtjevom putem B2B web servisa za zahtjeve iz Dodatka 2. T-Com će operatoru korisniku dostaviti potvrdu o primitku potpunog Zahtjeva za pojedinačni širokopojsni pristup.

Do potpune implementacije i ispravnog funkcioniranja web servisa na strani T-Coma i na strani Operatora korisnika, zahtjevi se podnose putem web aplikacije, kao i putem ostalih načina podnošenja zahtjeva.

1.16.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa*, potrebno je na odgovarajući način dodati novi stavak koji glasi:

„Zahtjev za pojedinačni širokopojsni pristup može biti povezan sa zahtjevom za prijenos broja sukladno važećem Pravilniku o prenosivosti broja, u kojem slučaju je T-Com obvezan uskladiti realizaciju oba zahtjeva sukladno definiranim rokovima iz Pravilnika o prenosivosti broja. Maksimalno trajanje perioda u kojem korisnik može biti bez ugovorene usluge ne smije biti dulje od 3 sata.“

1.17.

Članak 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* stavak (10) mijenja se i glasi:

„Zahtjev za pojedinačni širokopojsni pristup dostavlja se i realizira za svaki pojedini širokopojsni pristup, odnosno za svakog Krajnjeg korisnika Operatora korisnika pojedinačno. T-Com će zaprimljeni Zahtjev za pojedinačni širokopojsni pristup realizirati ukoliko su ispunjeni svi uvjeti iz poglavlja 4.2. ove Standardne ponude. T-Com će u roku od 3 radna dana od dana zaprimanja, obavijestiti Operatora korisnika o postojanju tehničke mogućnosti

realizacije zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup. U slučaju nepostojanja tehničke mogućnosti realizacije zahtjeva za širokopojasni pristup T-Com mora Operatoru korisniku dati detaljno objašnjenje o razlozima nemogućnosti realizacije zahtjeva. Nakon davanja potvrde o postojanju tehničke mogućnosti realizacije, odbijanje zahtjeva više nije moguće.“

1.18.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* mijenja se stavak (11) na način da se rok od 15 dana mijenja u rok od 5 radnih dana.

1.19.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* mijenja se stavak (12) i glasi:

„Ukoliko u trenutku podnošenja zahtjeva Krajnji korisnik ne koristi pojedinačni širokopojasni pristup, a nakon aktivacije pojedinačnog veleprodajnog širokopojasnog pristupa zadržava Osnovni pristup mreži putem usluge T-Coma (u daljnjem tekstu: Novi Krajnji korisnik), Operator korisnik može, prije podnošenja Zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup temeljen na ADSL tehnologiji za Novog Krajnjeg korisnika, provjeriti dostupnost širokopojasne ADSL usluge preko T-Comove elektroničke aplikacije. Ukoliko je iz elektroničke aplikacije vidljivo da na lokaciji Novog Krajnjeg korisnika postoji mogućnost uspostave ADSL pristupne linije, T-Com će aktivirati pojedinačni zahtjev u roku od 15 radnih dana po primitku zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup, pri čemu je T-Com obavezan obavijestiti Operatora korisnika o točnom datumu realizacije usluge. Do produljenja roka iz ovog stavka može doći jedino na temelju prethodnog dogovora T-Com-a i Operator korisnika.“

1.20.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* stavku (13) treba izmijeniti rokove kao u stavicima (11) i (12) (15 dana u 5 radnih dana i 30 dana u 15 radnih dana).

1.21.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* potrebno je na odgovarajući način dodati novi stavak koji glasi:

„T-Com će elektroničkim putem izvijestiti Operatora korisnika o realiziranom zahtjevu, odnosno aktiviranom širokopojasnom pristupu. Ovo izvješće, uz ostale potrebne podatke, posebno sadrži i konačan podatak Option82“.

1.22.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* potrebno je na odgovarajući način dodati novi stavak koji glasi:

„T-Com može od postojećeg korisnika zahtijevati povrat CPE modema nakon proteka 5 radnih dana od primitka potvrde Operatora korisnika o uspješno realiziranom Zahtjevu za pojedinačni ADSL pristup. U navedenom razdoblju korisniku mora ostati dostupna usluga T-Coma kako bi se osigurao što manji prekid usluge do trenutka integracije korisnika u mrežu Operatora korisnika.“

1.23.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* potrebno je brisati stavak (18).

1.24.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* mijenja se stavak (19) i glasi:

„Ukoliko Operator korisnik podnese Zahtjev za pojedinačni širokopojsni pristup za Postojećeg Krajnjeg korisnika u pogledu kojeg T-Com već pruža uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa drugom Operatoru korisniku, davatelju usluga, T-Com će omogućiti Operatoru korisniku zatraženu uslugu pod uvjetom da Operator korisnik od Krajnjeg korisnika pribavi i zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojsni pristup dostavi T-Comu izričitu izjavu kojom Krajnji korisnik neopozivo raskida važeći ugovor o pružanju širokopojsnog pristupa s postojećim Operatorom korisnikom, davateljem usluga (dalje u tekstu: Izjava). Navedenu potpisanu Izjavu Operator korisnik će, prije slanja T-Comu, elektroničkim putem dostaviti postojećem Operatoru korisniku. T-Com je obvezan Operatoru korisniku na zahtjev dostaviti kontakt podatke drugih Operatora korisnika. Postojeći Operator korisnik će, u roku od 2 dana od dana zaprimanja Izjave, provjeriti mogućnost raskida ugovora te elektroničkim putem vratiti Operatoru korisniku potpisanu Izjavu. Ukoliko potpisana Izjava nije dostavljena zajedno sa Zahtjevom za pojedinačni širokopojsni pristup, takav Zahtjev će biti odbijen. U slučaju realizacije podnesenog zahtjeva, T-Com je obvezan obavijestiti postojećeg Operatora korisnika o datumu realizacije predmetnog zahtjeva.“

1.25.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* stavak (20) se mijenja i glasi:

„Operator korisnik je upoznat i prihvaća da Krajnji korisnik može zatražiti od T-Coma maloprodajnu uslugu, u kojem slučaju Krajnji korisnik podnosi zahtjev za priključenje izravno T-Comu. U tom slučaju na odgovarajući način se primjenjuje postupak naveden u prethodnom stavku.“

1.26.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojsnog pristupa* potrebno je na odgovarajući način dodati novi stavak koji glasi:

Operatoru korisniku će na zahtjev, elektroničkim putem, biti dostupne sljedeće informacije:

- slobodni kapacitet na DSLAM-u/OLT-u;
- podaci o lokaciji DSLAM/OLT-a i područje pokrivanja;
- dostupan broj MAC adresa po korisniku;
- informacije o dostupnosti ADSL usluge za krajnje korisnike i procijenjena dostupna brzina na parici;
- netphone serija.

1.27.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopolasnog pristupa* potrebno je na odgovarajući način dodati novi stavak koji glasi:

„U slučaju krajnjeg korisnika koji i dalje zadržava ugovorni odnos s T-Comom za uslugu pristupa mreži T-Com-a, T-Com će u slučaju privremenog/trajnog isključenja takvog korisnika, Operatoru korisniku pravovremeno dostaviti informacije o početku, završetku i trajanju isključenja.“

1.28.

Članak 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopolasnog pristupa* stavak (21) potrebno je proširiti na način da su i informacije o dostupnosti širokopolasne FTTH pristupne mreže T-Coma na teritoriju Republike Hrvatske svakodnevno dostupne operatoru korisniku i to na način da pruža podatke o ulici i kućnim brojevima, te telefonskim brojevima, kao i oznake je li na određenom kućnom broju dostupna svjetlovodna nit do stambene jedinice krajnjeg korisnika ili se svjetlovodni kabel nalazi u prizemlju objekta.

1.29.

U članku 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopolasnog pristupa* stavku (24) rok od 30 dana je potrebno promijeniti u rok od 15 radnih dana.

1.30.

U članku 4.3. *Razlozi za odbijanje zahtjeva i/ili trajno/privremeno obustavljanje pružanja usluge*, stavku (2), prvoj alineji, brišu se riječi ...“ili ako, prema razumnoj procjeni T-Coma, neće biti u mogućnosti podmirivati svoja dugovanja za pružene usluge“.

1.31.

U članku 4.3. *Razlozi za odbijanje zahtjeva i/ili trajno/privremeno obustavljanje pružanja usluge*, stavku 2., mijenja se druga alineja tako da glasi:

„ako u trenutku podnošenja Zahtjeva za pristupne kapacitete ili Zahtjeva za pojedinačni širokopolasni pristup Operator korisnik ima dospjela i neosporena dugovanja prema T-Comu za usluge koje su vezane uz ovu Standardnu ponudu koja dugovanja nisu plaćena u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene.“

1.32.

U članku 5.3. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju ADSL tehnologije* na odgovarajući način će se dodati novi stavak koji glasi:

„Ako do isključenja postojećeg širokopojasnog pristupa dolazi zbog preseljenja, T-Com neće naplatiti naknadu za raskid ugovora prije isteka obveznog trajanja ugovora.“

1.33.

U članku 5.3. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju ADSL tehnologije* mijenja se cijena usluge neosnovane prijave kvara sa 400,00 kuna na 225,00 kuna.

1.34.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je u tablici *Cjenik jednokratnih naknada za veleprodajni širokopojasni pristup Internetu na temelju FTTH tehnologije* izmijeniti cijene za navedene usluge na način da se izjednače s istima za ADSL tehnologiju.

1.35.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* ispod tablice *Cjenik jednokratnih naknada za veleprodajni širokopojasni pristup Internetu na temelju FTTH tehnologije* potrebno je brisati cijeli tekst ispod tablice koji započinje riječima: „U gore navedene cijene nije uključen....“.

1.36.

Članak 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti na odgovarajući tako da se ukidaju faze. HT je obvezan primjenjivati uvjete na način kako je definirano za prvu fazu, osim u onim dijelovima koji su izmijenjeni ovom odlukom.

1.37.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti stavak (5) na način da glasi: „Moguća je preprodaja pojedinačnog veleprodajnog širokopojasnog pristupa.“

1.38.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti stavak (6) na način da glasi: „Uvjet za zakup prvog i sljedećeg bloka je da je Operator korisnik prethodno podmirio sva dospjela, a neosporena dugovanja u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene, po osnovi ugovora s T-Com-om za veleprodajnu širokopojasnu uslugu temeljem ove Standardne ponude.“

1.39.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti stavak (7) na način da glasi:

„Postotak umanjenja od maloprodajne cijene T-Com-a određen je ovisno o veličini zakupljenog bloka i to kako slijedi:

	Veličina bloka pojedinačnih pristupa		
	500	2000	5000
Postotak umanjenja (R-X%)	40%	45%	50%

Napomena: Operator korisnik koji ugovori više blokova, može koristiti postotak X koji odgovara iznosu zbroja blokova, npr. četiri bloka od 500 pojedinačnih pristupa, odnosno 10 blokova od 500 pojedinačnih pristupa, ima pravo ostvariti postotak X koji se ugovora za blok od 2000 pojedinačnih pristupa, odnosno za blok od 5000 pojedinačnih pristupa.“

1.40.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti stavak (8) na način da se u tablici ispred pristupnih brzina briše pojam „do“.

1.41.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je izmijeniti stavak (8) na način da se mijenjaju odlazne brzine u sljedećim paketima: 30/1 Mbit/s mijenja se u 30/15 Mbit/s, a 50/2 Mbit/s se mijenja u 50/25 Mbit/s.

1.42.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je brisati odredbu kojom se definira da je veleprodajni širokopojasni pristup Internetu na temelju FTTH tehnologije pristupne brzine do 4096/256 kbit/s dostupan samo za krajnje korisnike širokopojasnog pristupa koji se nalaze na području kolokacije u kojoj Operator korisnik ima smještenu vlastitu opremu za potrebe korištenje izdvojene lokalne petlje na dan objave dopuna ove Standardne ponude u pogledu usluge širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, a sukladno poglavlju 12.5. ove Standardne ponude, pod uvjetom da Operator korisnik nema dospjelih a nepodmirenih dugovanja prema T-Com-u po osnovi ugovora o pružanju usluge izdvojene lokalne petlje (tzv. migracijska ponuda).

1.43.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je brisati stavak (10).

1.44.

U članku 5.4. *Cjenik za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije* potrebno je dodati novi stavak koji glasi: „U mjesečnu naknadu za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na temelju FTTH tehnologije uključena je izrada kućne instalacije na lokaciji (u stanu) krajnjeg korisnika.“

1.45.

U članku 5.5. *Cjenik dodatnih virtualnih kanala za IPTV i VoIP uslugu putem ADSL/FTTH pristupa* potrebno je definirati mjesečne naknade za samostalne virtualne kanale za VoIP za svaku postojeću brzinu prijenosa i razinu pristupa.

1.46.

HT je obvezan u Standardnu ponudu ugraditi cijene za posebni virtualni kanal za nadzor korisničke opreme.

1.47.

U članku 6. *Obračun, naplata i instrumenti osiguranja plaćanja* potrebno je sve dijelove koji se odnose na širokopojasni pristup putem FTTH tehnologije uskladiti s dijelovima koji se odnose na ADSL tehnologiju.

1.48.

U članku 8.1. *Vrijeme odgovora na zahtjeve za pružanje usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* u stavcima (3) i (4) potrebno je uskladiti rokove s rokovima iz članka 4.1. *Postupci podnošenja zahtjeva i pružanja usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa*, stavaka (11) i (12).

1.49.

U članku 8.1. *Vrijeme odgovora na zahtjeve za pružanje usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa* potrebno je dodati stavak:

„Prijava nepotpuno realiziranih zahtjeva može se vršiti putem telefona na kontakt iz članka 8.5. stavka (2) ove standardne ponude (radnim danom tijekom radnog vremena). Vrijeme otklona poteškoća zbog nepotpuno realiziranih zahtjeva je 2 sata.“

1.50.

Članak 8.2.1. *Naknada za zakašnjenje u realizaciji zahtjeva za pojedinačni ADSL pristup* potrebno je izmijeniti na odgovarajući način tako da se naknade u istom smislu odnose i na FTTH pristup, odnosno potrebno je dopuniti navedeni članak na način da se dijelovi rečenica u kojima stoji "... ADSL pristup..." zamijene s tekstem "... ADSL/FTTH pristup...".

1.51.

Članak 8.5.2. *Prekidi u mreži* stavak (2) potrebno je izmijeniti na način da glasi: „U svrhu izbjegavanja dvojnog prekida u mreži nastali uslijed smetnje i/ili greške na opremi i kućnoj instalaciji Operatora korisnika kao i planirani prekidi u mreži najavljeni 72 sata unaprijed neće se smatrati prekidima u mreži u smislu ovih odredbi.“

1.52.

U Dodatku 7. *Izjava krajnjeg korisnika o raskidu ugovora s postojećim davateljem usluga* dopunjuje se postojeći tekst odgovarajućim tekstom u kojem će se postojeći Operator korisnik očitovati o mogućnosti raskida ugovora te o razlozima ukoliko raskid ugovora nije moguć.

2. HT može na maloprodajnoj razini ponuditi usluge koje se temelje na FttX konceptu 6 mjeseci po objavi izmijenjene standardne ponude u skladu s odlukom Vijeća HAKOM-a.
3. Obvezuje se HT u roku 8 dana od primitka odluke, javno objaviti Standardnu ponudu s ugrađenim izmjenama iz točke 1. ove odluke. Ostale odredbe Standardne ponude nije dopušteno mijenjati.

Obrazloženje

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: HAKOM) zaprimila je 10. lipnja 2011. zahtjev trgovačkog društva VIPnet d.o.o. i 17. kolovoza 2011. trgovačkog društva Metronet telekomunikacije d.d., kojim predlažu HAKOM-u provesti postupak izmjene Standardne ponude Hrvatskog Telekomu d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa (dalje u tekstu: Standardna ponuda).

Člankom 58. stavak 3. ZEK-a propisano je da HAKOM može, ako ocijeni potrebnim, jedanput godišnje provesti postupak izmjene standardnih ponuda u svrhu provedbe regulatornih obveza koje određuje u skladu s odredbama ZEK. U svrhu ostvarivanja regulatornih načela i ciljeva iz članka 5. ZEK-a, postupak izmjene standardnih ponuda iznimno se može provesti i više puta tijekom godine.

Imajući u vidu regulatorna načela i ciljeve određene u članku 5. ZEK-a, kao i regulatorne obveze koje su HT-u određene na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa odlukom Vijeća HAKOM-a od 17. srpnja 2009. (klasa: 344-01/09-01/1079, ur.broj: 376-11-09-01), HAKOM je analizom zaprimljenih zahtjeva za izmjenom Standardne ponude utvrdio da su isti opravdani i potrebni radi osiguranja potpune primjene regulatornih obveza određenih na ovom tržištu, osobito u dijelu koji se odnosi na uvjete, rokove i postupke realizacije veleprodajnog širokopojasnog pristupa. Postojeći uvjeti u Standardnoj ponudi otežavaju i nepotrebno usporavaju postupak realizacije veleprodajnog širokopojasnog pristupa, što predstavlja prepreku razvoju tržišnog natjecanja koju je HAKOM prepoznao u analizi tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa i zabranio kroz regulatorne obveze određene na tom tržištu.

S druge strane, Hrvatski Telekom d.d. (dalje: HT) je 30. lipnja 2011. objavio Standardnu ponudu dopunjenu uvjetima i cijenama za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa internetu na temelju FTTH tehnologije.

HAKOM je 25. srpnja 2011. pokrenuo postupak izmjene Standardne ponude u dijelovima koji se odnose na uvjete i cijene za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa internetu na temelju FTTH tehnologije na način da je objavio javni poziv svim zainteresiranim stranama da dostave detaljno obrazložene prijedloge izmjene istih. Javni poziv je bio podijeljen u dva razdoblja. U prvom razdoblju trajanja javnog poziva do 24. kolovoza 2011. zainteresirane strane su mogle dati prijedloge izmjena Standardne ponude u dijelu koji se odnosi na FTTH, dok je u narednom razdoblju do 05. rujna 2011. bilo moguće dostaviti očitovanja na objavljene prijedloge izmjena Standardne ponude drugih zainteresiranih strana. U prvom dijelu javnog poziva zaprimljeni su prijedlozi izmjena i komentari sljedećih operatora: VIPnet d.o.o., Metronet telekomunikacije d.d., B.net d.o.o., Optima Telekom d.d. i Amis Telekom d.o.o. U drugom dijelu javnog poziva zaprimljeno je očitovanje operatora: Hrvatski Telekom d.d. i Metronet telekomunikacije d.d.

S obzirom da se u oba postupka radi o izmjenama Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, HAKOM je radi načela ekonomičnosti vođenja postupka objedinio oba postupka.

U nastavku se daje obrazloženje svake pojedine izmjene koja je predložena u izreci odluke.

1.1.

Potrebno je izmijeniti navedenu odredbu kako bi se jasno definiralo da će se odredbe ove Standardne ponude odnositi i na druge FTTH arhitekture koje HT bude primjenjivao. Navedeno proširenje se odnosi i na FTTH arhitekture koje HT bude gradio u skladu s odredbama Pravilnika o tehničkim i uporabnim uvjetima za svjetlovodne distribucijske mreže.

1.2.

U članku 1.2. *Razvoj standardne ponude* određeno je HT-u izmijeniti stavak (8) na način da se briše rečenica koja glasi: „U slučaju odluke nadležnog regulatornog tijela i/ili pravomoćne sudske odluke kojom se mijenjaju odredbe ove Standardne ponude u dijelu uvjeta i cijena za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, T-Com zadržava pravo povući iz primjene ovu Standardnu ponudu u dijelu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije.“

Navedena odredba nije u skladu s regulatornom obvezom transparentnosti na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa u kojoj je određeno cit.: „HT je obvezan dana 01. siječnja 2010.g. unutar standardne ponude veleprodajnog širokopojasnog pristupa odrediti uvjete, rokove i cijene usluge bitstream pristupa na IP razini na temelju FTTH rješenja.“ S obzirom na navedeno, povlačenje dijela Standardne ponude koji se odnosi na uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, u slučaju izmjena odredaba Standardne ponude od strane regulatornog tijela, suprotno je obvezi transparentnosti određenoj HT-u na predmetnom tržištu.

1.3.

Potrebno je definirati pojam bloka širokopojasnog pristupa kako bi se jasno odredilo što se smatra pod navedenim pojmom.

1.4.

Potrebno je brisati navedeni dio teksta u članku 2. *Opis usluga koje su određene opsegom standardne ponude*, stavku (4), s obzirom da je HT odgovoran za svoju mrežu pa prema tome i za sustave koji se priključuju u istu. Ako HT pretpostavlja da neki od Operatora korisnika koristi spektralno neusklađene prijenosne sisteme dužan je na to reagirati.

1.5.

Potrebno je brisati podatkovni VOIP promet iz navedene odredbe s obzirom da je prenošenje podatkovnog VoIP prometa opisano u stavku (11).

1.6.

U članku 3. *Tehnički uvjeti/arhitektura usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa*, u stavku (1), određeno je HT-u izmijeniti drugu rečenicu na način da se brišu riječi ...“ putem usluge T-Coma“

Postojeća odredba nije u skladu s regulatornom obvezom nediskriminacije jer Standardna ponuda mora omogućiti pružanje veleprodajne usluge širokopojasnog pristupa internetu bez obzira na to tko od operatora (T-Com ili Operator korisnik) pruža osnovni pristup mreži krajnjem korisniku.

1.7.

U članku 3. *Tehnički uvjeti/arhitektura usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa*, izmjena na kraju stavka (5) je izvršena iz razloga što korisničko ime dodjeljuje Operator korisnik te je isto zajedno s korisničkom domenom sastavni dio maloprodajne usluge Operatora korisnika. Svaki davatelj određene maloprodajne usluge mora imati slobodu definiranja uvjeta korištenja vlastite maloprodajne usluge, a krajnji korisnik mora imati mogućnost izbora drugog operatora u slučaju da nije zadovoljan postojećim uvjetima korištenja. Stoga je potrebno nadopuniti navedeni stavak.

1.8.

Izmjena u članku 3.4.3. *Prijenos Internet podataka* izvršena je radi usklađivanja s odlukom HAKOM-a od 15. rujna 2010. (klasa: UP/I-344-01/10-01/612, urbroj: 376-12-10-16) kojom je u točki VII. izreke, HT-u određeno da do 1. srpnja 2011. operatorima korisnicima omogući model korištenja usluga koji bi isključio potrebu za promjenom domene korisničkog imena prilikom svake promjene prometnog paketa.

1.9.

HT je obvezan vršiti realizaciju širokopojasnog pristupa temeljem FTTH tehnologije za operatora korisnika na način kako to čini za potrebe svog maloprodajnog dijela, što uključuje uvođenje svjetlovodne instalacije u stan krajnjeg korisnika do točke na kojoj je postavljen ONT. HAKOM

smatra kako nije opravdano da operator korisnik uvođenjem kućne instalacije ulaže u segment pristupne infrastrukture HT-a koji predstavlja nužan preduvjet pružanja usluge, a koji sam za sebe nema nikakvog smisla. Ukoliko bi svjetlovodnu instalaciju u stanu krajnjeg korisnika osiguravao operator korisnik isto bi predstavljalo još jedan način sufinansiranja svjetlovodne pristupne mreže infrastrukturnog operatora. Nadalje, da bi HT uspostavio i pružio uslugu širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, a u skladu s člankom 3.7 Standardne ponude, nužno je da prethodno provede sve aktivnosti navedene u tom članku. Za provedbu svih tih aktivnosti HT prethodno mora u okviru izgradnje FTTH mreže fizički spojiti korisnika na svoju mrežu.

1.10.

HT je obvezan temeljem članka 41. stavka 8. ZEK-a ponuditi VoIP uslugu samostalno, a temeljem regulatorne obveze nediskriminacije, ono što nudi svom maloprodajnom dijelu, mora ponuditi i na veleprodajnoj razini.

1.11.

S obzirom da je posebni virtualni kanal za VoIP uslugu korištenjem ADSL pristupa dostupan u brzinama od 256 kbit/s i 512 kbit/s isto treba biti dostupno i na FTTH tehnologiji, a što je HT i prihvatio u svojem očitovanju.

1.12.

Izmjena članka 3.11., stavka (2) na način da se onemogući HT-u prestati pružati uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa operatoru korisniku u slučaju odbijanja izmjena u tehničkim parametrima usluge, kao i obveza HT-a zadržati jednaku razinu kvalitete usluge koja je postojala prije rekonfiguracije ili razvoja T-Com mreže, izvršena je iz razloga što izmjena u povezivanju HT-ove i mreže operatora korisnika koja bi imala za posljedicu neopravdana dodatna ulaganja operatora korisnika nije dopuštena. Pod neopravdanim dodatnim ulaganjem podrazumijeva se da operator korisnik ne ostvaruje dodatnu vrijednost i/ili ne dobiva na osnovu opravdanih vlastitih potreba dodatni kapacitet ili funkcionalnost i/ili ne dobiva na osnovu opravdanih potreba vlastitih korisnika višu razinu kvalitete usluge. Nadalje, temeljem regulatorne obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, HT cit.: *...ne smije ukinuti već odobreni bitstream pristup osim ako se operatori međusobno dogovore o nekom obliku migracije*. Kako je regulatornom obvezom transparentnosti zabranjeno HT-u naplaćivati dodatne troškove koji nisu nužni za pružanje zatražene usluge, operatori korisnici moraju biti zaštićeni od nepotrebnih i neopravdanih dodatnih financijskih ulaganja.

1.13.

Brisanje stavka 7. članka 3.11. izvršeno je iz razloga izbjegavanja nepotrebnog ponavljanja stavaka 1. i 7.

1.14.

Izmjena u članku 4. točki b) izvršena je iz razloga što samo neplaćena dugovanja koja su dospjela i neosporena mogu biti razlog za obustavu usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, u skladu s propisanim u Analizi tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa (str. 77.). Analizom je određeno

da HT može privremeno obustaviti pružanje usluge tek ukoliko operator korisnik ne podmiri bilo koji dugovani i neosporeni račun za usluge koje proizlaze iz standardne ponude u roku od 60 dana od zaprimanja pisane opomene.

1.15.

Izmjena članka 4.1. stavka (9) izvršena je iz razloga što HT, temeljem regulatorne obveze nediskriminacije, ne smije razlikovati postupak podnošenja zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup ovisno o tome radi li se o krajnjem korisniku koji osnovni pristup mreži ostvaruje putem T-Coma ili Operatora korisnika. Također, nefunkcioniranje B2B web servisa ne smije onemogućiti pružanje usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa. Stoga je u prijelaznom razdoblju (do potpune implementacije i ispravnog funkcioniranja web servisa na strani T-Coma i na strani Operatora korisnika), potrebno osigurati komunikaciju između operatora putem web aplikacije, kao i putem ostalih načina podnošenja zahtjeva.

1.16.

Izmjena u članku 4.1. kojom je u slučaju podnošenja zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup i zahtjeva za prijenos broja sukladno važećem Pravilniku o prenosivosti broja T-Com obvezan uskladiti realizaciju oba zahtjeva sukladno rokovima definiranim Pravilnikom o prenosivosti broja, pri čemu maksimalno trajanje vremenskog perioda u kojem korisnik može biti bez ugovorene usluge ne smije biti dulje od 3 sata, izvršena je iz razloga što se rokovi pružanja više povezanih usluga moraju uskladiti na način koji je u interesu krajnjeg korisnika. To znači da maksimalno moguće razdoblje prekida pružanja usluge krajnjem korisniku može biti 3 sata sukladno vremenskom okviru prijensa broja propisanom Pravilnikom o prenosivosti broja.

1.17.

Izmjena članka 4.1. stavka (10) izvršena je iz razloga što se rokovi pružanja više povezanih usluga moraju uskladiti na način koji je u interesu krajnjeg korisnika. To znači da je potrebno jasno definirati rokove aktivnosti koji će dovesti do ispunjenja krajnjeg roka za pružanje veleprodajne usluge te uskladiti iste s rokovima pružanja povezanih usluga. Nadalje, nije transparentno da se jednom prihvaćeni zahtjev od krajnjeg korisnika uvjetuje provjerom mogućnosti pristupa i na to vežu određeni rokovi. Ako nema tehničkih mogućnosti zahtjev se može odbiti, a provjeru treba zadržati na razini informiranja operatora korisnika.

1.18.

U usporedbi s radnjama/aktivnostima koje su potrebne za realizaciju usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, HAKOM smatra da nema opravdanog razloga da se realizacija usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, koja iziskuje manje radnji od usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, ostvaruje u duljem roku. Stoga je izvršena izmjene stavka 11. na način da se rok od 15 dana mijenja u rok od 5 radnih dana.

1.19.

Izmjene u stavku (12) članka 4.1. izvršene su kako bi se omogućio jednostavniji, brži i transparentniji postupak realizacije zahtjeva za pojedinačni širokopojasni pristup, u skladu s

regulatornom obvezom nediskriminacije. Navedenom regulatornom obvezom sprječava se ponašanje operatora sa značajnom tržišnom snagom koje je usmjereno na postavljanje nerazumnih/neopravdanih uvjeta u cilju sprječavanja razvoja djelotvornog tržišnog natjecanja. Određivanje roka za aktivaciju pojedinačnog zahtjeva u roku od 15 radnih dana za novog krajnjeg korisnika usklađeno je s realizacijom usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji. Naime, u usporedbi s radnjama/aktivnostima koje su potrebne za realizaciju usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, HAKOM smatra da nema opravdanog razloga da se realizacija usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, koja iziskuje manje radnji od usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, ostvaruje u duljem roku.

1.20.

Izmjene u članku 4.1. stavku (13) izvršene su u skladu s izmjenama navedenim u stavcima (11) i (12).

1.21.

Izmjena u članku 4.1. na način da je HT obvezan elektroničkim putem izvijestiti operatora korisnika o realiziranom zahtjevu, a koje izvješće, uz ostale potrebne podatke mora sadržavati i konačan podatak „Option82“, izvršena je iz razloga objašnjenih pod točkom 1.19.

1.22.

Navedena izmjena je izvršena kako bi se osiguralo da tek po integraciji krajnjeg korisnika u mrežu operatora korisnika HT može tražiti povrat svoje opreme, te kako bi se onemogućilo da krajnji korisnik ostane bez usluge.

1.23.

U članku 4.1. potrebno je izbrisati stavak (18) jer predstavlja nepotrebno ponavljanje propisanog u stavku (10) ovog članka.

1.24.

Izmjena u članku 4.1. stavku (19) izvršena je kako bi se poboljšala procedura vezana uz prikupljanje i dostavljanje izjave postojećeg operatora korisnika i omogućavanje raskida ugovora. U tom smislu je potrebno osigurati dostupnost kontakt podataka Operatora korisnika i omogućiti komunikaciju elektroničkim putem radi ubrzanja procedure.

1.25.

Izmjene u članku 4.1. stavak (20) potrebne su radi uvođenja jedinstvene procedure podnošenja zahtjeva za pojedinačni ADSL zahtjev bilo da se radi o slučaju gdje se korisnik vraća T-Com-u ili prelazi na drugog operatora korisnika.

1.26.

U skladu s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže temeljem koje je HT obvezan omogućiti operatorima pristup informacijama, potrebno je osigurati minimum nužnih informacija operatoru korisniku u smjeru pružanja maloprodajnih usluga na istom nivou koje T-Com pruža za vlastite potrebe na maloprodajnom nivou (obveza nediskriminacije).

1.27.

Izmjene u članku 4.1. na način da se dodaje stavak kojim se obvezuje HT pravovremeno obavještavati operatora korisnika o slučajevima privremenog/trajnog isključenja korisnika koji ostvaruje pristup mreži putem usluge HT-a, uvedena je u skladu s regulatornom obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže kojom je propisano da je HT obvezan omogućiti operatorima pristup informacijama, kao što je isključenje. Navedena informacija je bitna za poslovanje operatora korisnika, osobito informiranost o stanju korisnika koji je istovremeno korisnik HT-a i operatora korisnika.

1.28.

Izmjena članka 4.1. stavka (21) izvršena je iz razloga što je HT, u skladu s obvezom pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, obvezan pružati informacije o dostupnosti usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, pa tako i o dostupnosti usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa putem FTTH pristupne mreže. S obzirom da je usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa dostupna samo na onim područjima u kojima postoji pokrivenost odgovarajuće OLT opreme u T-Com mreži, HT je obvezan osigurati informacije o dostupnosti na način da pruža podatke o ulici i kućnim brojevima, te telefonskim brojevima, kao i oznake je li na određenom kućnom broju dostupna svjetlovodna nit do stambene jedinice krajnjeg korisnika ili se svjetlovodni kabel nalazi u prizemlju objekta.

1.29.

Razlozi za skraćivanje ovog roka obrazloženi su pod točkom 1.19.

1.30.

Izmjena u ovoj točki uvedena je s obzirom na to da „razumna procjena T-Coma o nemogućnosti podmirivanja dugovanja za pružene usluge“ nije predviđena analizom tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa kao razlog za prekid pružanja usluge ili odbijanje aktivacije usluge.

1.31.

Izmjena u ovoj točki uvedena je radi usklađivanja s regulatornom obvezom transparentnosti.

1.32.

Izmjena u članku 5.3. na način da se zabranjuje HT-u naplatiti naknadu za raskid ugovora prije isteka obveznog trajanja ugovora ukoliko je do isključenja postojećeg širokopojasnog pristupa došlo zbog preseljenja, uvedena je kako operatori korisnici ne bi morali (osim naknade za preseljenje

ADSL pristupa) plaćati dodatne troškove koji nisu nužni u konkretnom slučaju, sukladno regulatornoj obvezi transparentnosti.

1.33.

Izmjena cijene neosnovane prijave kvara sa 400,00 kuna na 225,00 kuna uvedena je iz sljedećih razloga. Kod usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, kompletna lokalna petlja se stavlja na raspolaganje operatoru korisniku te on može izvoditi sva potrebna SELT i DELT mjerenja. Osim toga, ako DSLAM operatora korisnika ima ugrađene dodatne mogućnosti dijagnostike uz pomoć naprednih metoda reflektometarskih mjerenja tada operator korisnik može samostalno odrediti je li greška u području njegove odgovornosti ili odgovornosti HT-a. Stoga, ako operator korisnik prijavi HT-u grešku kod usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji te se utvrdi da je ona u području njegove odgovornosti, proizlazi da prije prijave kvara nije izvršio sve potrebne predradnje te je opravdano da mu HT naplati navedeni trošak.

Kod usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa, operator korisnik nema mogućnosti obaviti dodatna mjerenja pa je vjerojatnost pojave neosnovanog kvara daleko veća. U ovom slučaju je parica priključena na DSLAM HT-a koji uz određene tipove i vrste mjerenja (SELT DELT, reflektometeska mjerena i sl.) sa centralizirane lokacije može relativno jednostavno izvršiti lokalizaciju mjesta kvara. Kod usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji neophodan je izlazak djelatnika HT-a na lokaciju pristupnog čvora, privremeno prospajanje raspeljtane lokalne petlje na testni port te tek tada provođenje centraliziranih mjerenja.

Iz svega ovog proizlazi da cijena neosnovanog kvara za sadašnje uvjete usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa ne može biti ista kao kod usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji. Zbog toga se predlaže izmjena stavke „neosnovana prijava kvara“ u iznosu od 225 kn.

1.34.

Izmjena cijena u tablici članka 5.4. izvršena je radi sljedećeg. Naime, da bi HT uspostavio i pružio uslugu širokopojasnog pristupa Internetu na temelju FTTH tehnologije, a u skladu s člankom 3.7 Standardne ponude, nužno je da prethodno provede sve aktivnosti navedene u tom članku. Za provedbu svih tih aktivnosti HT prethodno mora u okviru izgradnje FTTH mreže fizički spojiti korisnika na svoju mrežu, stoga cijene usluga u predmetnoj tablici nisu opravdane, a najviše mogu biti jednake cijenama navedenim uz ADSL tehnologiju.

1.35.

Izmjena teksta uz tablicu u članku 5.4. izvršena je nastavno na izmjenu određenu točkom 1.9.

1.36.

Izmjene u članku 5.4. izvršene su iz razloga što je potrebno ukinuti faze primjene modela podjele rizika s obzirom da će u manje od godinu dana biti pokrenut postupak analize tržišta. Stoga nije opravdano u ovoj ponudi unaprijed definirati uvjete koji se trebaju urediti kroz analizu tržišta.

1.37.

Izmjene u članku 5.4. stavku (5) su izvršene iz razloga što se na ovaj način rizik ulaganja dijeli među sudionicima na tržištu, čime se potiče operatore na veće korištenje nove pristupne infrastrukture. Ova mogućnost predviđena je Standardnom ponudom HT-a za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji, pri čemu je operator korisnik izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (zakupnik) koji namjerava paricu dati na korištenje trećoj strani (podzakupnik), obvezan međusobnim ugovorom obuhvatiti sve moguće operativne aktivnosti koji mogu nastati prilikom pružanja takve usluge. Drugim riječima, sukladno odredbama Zakona o obveznim odnosima, članak 537., podzakup je moguć ako se time ne nanosi šteta HT-u, dakle operator korisnik (zakupnik) izdvojenog pristupa lokalnoj petlji je i dalje odgovoran za ispravno korištenje usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji te sukladno tome odgovara HT-u (zakupodavcu).

1.38.

Izmjena u članku 5.4. stavku (6) je uvedena radi usklađivanja s regulatornom obvezom transparentnosti.

1.39.

Izmjene u članku 5.4. stavku (7) izvršene su na temelju prijedloga operatora pristiglih na javnoj raspravi, iz razloga što su, uz predložene blokove kojima se osigurava podjela rizika, iznosi postotka X preniski. Naime, iznosi postotka X od 15%, 17%, odnosno 20% uz postojeće maloprodajne cijene onemogućuju operatore u poslovanju s obzirom da su prisiljeni poslovati s gubitkom. Naime, nije opravdana podjela rizika i kroz obvezu ugovaranja blokova pristupa i kroz nedovoljan iznos postotka X, dok s druge strane HT na maloprodajnoj razini ostvaruje gubitke, a što je HT i naveo u svom očitovanju u javnoj raspravi, a kao odgovor na očitovanja operatora iz postupka javnog poziva za izmjene navedene standardne ponude. HT ne smije nauštrb operatora korisnika subvencionirati vlastite maloprodajne korisnike.

1.40.

Izmjena članka 5.4. stavka (8) izvršena je na način da je u nazivu svih paketa prijenosnih brzina na temelju FTTH tehnologije potrebno izostaviti pojam „do“, obzirom da isti nema nikakvog tehničkog opravdanja kod FTTH pristupa. Drugim riječima, HT ostalim operatorima na tržištu pruža/garantira onaj kapacitet koji prodaje.

1.41.

Prijenosne pristupne brzine na temelju FTTH tehnologije nisu u skladu sa tehničkim performansama GPON mreže koju HT koristi (2,5/1,2 Gbit/s i omjer dijeljenja 1:32). Osim toga sve veći broj usluga zahtijevat će veće odlazne prijenosne brzine. Zbog toga paketi prijenosnih brzina za veleprodajnu uslugu kod FTTH pristupa trebaju biti koncipirani tako da dolazna prijenosna brzina bude dvostruko veća od odlazne.

1.42.

Navedenu je odredbu potrebno brisati s obzirom da je ista protivna regulatornoj obvezi nediskriminacije. Naime, usluga mora biti dostupna svim operatorima pod jednakim uvjetima. Stoga, mišljenje HT-a kako se ograničenjem dostupnosti usluge na FTTH mreži brzine do 4096/256 kbit/s kako je određeno u objavljenoj Standardnoj ponudi govori o primjeni načela nediskriminacije s obzirom da se na taj način štite ulaganja operatora u izdvojenu lokalnu petlju, nije opravdano. Naime, navedeno ograničenje bilo bi upravo suprotno načelu nediskriminacije.

Zaštita ulaganja operatora u uslugu izdvojene lokalne petlje moguća je uvođenjem usluge veleprodajnog širokopojasnog pristupa na OLT razini. Naime, HAKOM je Analizom tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa odredio HT-u obvezu da u roku od 90 dana od zaprimanja razumnog zahtjeva za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa na OLT razini u Standardnu ponudu ugradi uvjete, rokove i cijene za navedenu uslugu. Jedan od operatora je 26. rujna 2011. podnio zahtjev HT-u za navedenom uslugom. Usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa na OLT razini je radi ograničenja *point-to-multipoint* topologije, primjerena zamjena za uslugu izdvojene lokalne petlje na temelju FTTH rješenja. Zbog već prije izgrađenih kolokacija za potrebe izdvajanja lokalnih bakrenih petlji, odnosno primjenu ADSL tehnologije, usluga veleprodajnog širokopojasnog pristupa na OLT razini predstavlja primjeren način migracije prema FTTH mreži, uz osiguranje dosadašnjih investicija te zadržavanje dostignutog položaja na investicijskoj ljestvici. Također, korištenjem navedene veleprodajne usluge operatori bi imali veći prostor za ostvarivanje maloprodajnih marži.

1.43.

Odredba kojom se uvjetuje dostavljanje isključivo bankarske garancije nije u skladu s obvezom transparentnosti koja je HT-u određena na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa, te je istu potrebno brisati. Naime, operator korisnik može odabrati jedan od ponuđenih instrumenata osiguranja plaćanja po vlastitom izboru, pri čemu jedan od instrumenata osiguranja plaćanja može biti zadužnica.

1.44.

HAKOM smatra kako u mjesečnu naknadu za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa internetu treba biti uključena i izrada svjetlovodne instalacije u stan krajnjeg korisnika s obzirom da se radi o usluzi pristupa krajnjem korisniku koja treba uključivati i zadnji segment pristupne infrastrukture HT-a.

1.45.

Obrazloženje je kao pod 1.10.

1.46.

Navedena izmjena je sukladna obvezi nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva koja je HT-u određena na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa odlukom od 17. srpnja 2009. (klasa: 344-01/09-01/1079, urbroj: 376-11-09-01). Naime u analizi tržišta na strani 85. je navedeno: “HT je obvezan u roku od 60 dana od zaprimanja razumnog zahtjeva za uslugu posebnog

virtualnog kanala koji nije izričito vezan uz neku određenu uslugu, unutar standardne ponude veleprodajnog širokopojasnog pristupa ponuditi razumne cijene usluge posebnog virtualnog kanala za određenu uslugu za koju operator isto zatraži.“

1.47.

Navedene izmjene odredbi vezano uz obračun i naplatu te instrumente osiguranja plaćanja HT je obvezan uskladiti s obvezom transparentnosti koja mu je određena na tržištu veleprodajnog širokopojasnog pristupa odlukom od 17. srpnja 2009. (klasa: 344-01/09-01/1079, ur.broj: 376-11-09-01), Pravilnikom o standardnim ponudama (NN 037/2009) i rješenjem HAKOM-a od 03. studenog 2010. (klasa: 344-01/10-01/479, ur.broj: 376-11-10-26). Naime, analizom tržišta veleprodajnog širokopojasnog pristupa HT-u su određene obveze vezano uz obračun i naplatu te instrumente osiguranja plaćanja neovisno o tome radi li se o usluzi veleprodajnog širokopojasnog pristupa putem bakrene ili svjetlovodne pristupne infrastrukture. Stoga se predmetne odredbe ne smiju razlikovati za različite pristupne infrastrukture. Dakle, HT je obvezan sve propisano u članku 6. za ADSL tehnologiju primijeniti i na FTTH tehnologiju.

1.48.

Izmjena u članku 8.1. stavcima (3) i (4) izvršena je radi usklađivanja s rokovima iz članka 4.1. stavcima (11) i (12).

1.49.

S obzirom na poteškoće u implementaciji/korištenju ove veleprodajne usluge, prvenstveno nepostizanju dogovora s T-Comom u propisivanju dodatnih postupaka ili informacija vezanih za pružanje ove veleprodajne usluge HAKOM je proširio ovu odredbu te jasnije propisao obveze T-Coma. Izmjena je izvršena iz razloga bolje informiranosti operatora o realizaciji usluge, a u slučaju smetnji pri realizaciji usluge, rok za otklon smetnje mora biti kratak kako korisnicima ne bi bila uskraćena usluga.

1.50.

S obzirom da u objavljenoj standardnoj ponudi nisu navedeni iznosi naknada koje je HT obvezan platiti zbog zakašnjenja u realizaciji zahtjeva za širokopojasni pristup temeljem FTTH tehnologije, HAKOM smatra potrebnim postojeći članak vezano za naknade za zakašnjenje dopuniti na način da uključuje i naknade koje se odnose i na pojedinačne FTTH pristupe, a sve u skladu s regulatornom obvezom pristupa određenom analizom mjerodavnog tržišta.

1.51.

Navedena izmjena nužna je kako bi se omogućilo operatorima korisnicima da pravovremeno obavijeste svoje krajnje korisnike o planiranim prekidima u mreži, odnosno privremenom prekidu pružanju usluge.

1.52.

Izmjena je uvedena radi usklađivanja s izmjenom obrazloženom pod točkom 1.24.

U skladu s obvezom pristupa HT ne smije na maloprodajnoj razini ponuditi usluge koje se temelje na FttX konceptu 6 mjeseci prije nego što na veleprodajnoj razini ne ponudi odgovarajuće veleprodajne usluge. S obzirom da su odredbe objavljene standardne ponude protivne regulatornim obvezama koje su HT-u određene na tržištu veleprodajnog širokopojsnog pristupa, objavljena standardna ponuda se ne može smatrati odgovarajućom te je potrebno ovom odlukom odrediti da rok od 6 mjeseci počinje teći objavom izmijenjene standardne ponude u skladu s odlukom Vijeća HAKOM-a kako bi se operatori korisnici mogli pripremiti za pružanje odgovarajuće maloprodajne usluge, a da se onemogući HT u iskorištavanju prednosti prvog ulaska. Međutim, kako je i određeno u obvezi pristupa, u slučaju da je barem jedan od ostalih operatora, a koji nije povezano društvo HT-a, spreman ponuditi maloprodajne pakete na temelju navedene veleprodajne ponude i prije isteka gore navedenih šest mjeseci, HT također može početi nuditi usluge na maloprodajnoj razini i prije isteka navedenih šest mjeseci. Stoga je predloženo kao u točki 2.

Temeljem članka 22. ZEK-a, a kako se u konkretnom slučaju radi o odluci koja je od znatnijeg utjecaja na mjerodavno tržište, HAKOM na svojoj internetskoj stranici objavljuje prijedlog odluke, kako bi svim zainteresiranim stranama omogućio davanje mišljenja, primjedaba i prijedloga u vezi s predloženim.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Miljenko Krvišek, dipl. ing. el.